

LLORENÇ TORRADO, LES ANÈCDOTES D'UN SOMRIURE

Casa Leopoldo és el tret de sortida d'aquestes quatre ratlles; en aquest restaurant tan barceloní vaig ser convidat pel també col·laborador d'aquesta revista, l'Ignasi Bofill, a principis dels anys noranta, a menjar una bona cua de bou, plat que els havia donat la fama, i vam tenir la sort de dinar al costat del també desaparegut Manuel Vázquez Montalbán, client que sovintejava molt aquest local del Raval, abans el Xino, i on es diu que va crear el famós detectiu Pepe Carvalho.

Quan sortíem ben dinats i beguts vam trobar a les tauletes de l'entrada en Llorenç dinant de menú tot justificant que el sou de la ràdio tampoc donava per anar de carta, dia si dia també. Allà varem conèixer el que seria el nostre veí de Cantonigròs. Molt ha plogut en aquests anys...

*Llorenç Torrado amb el micro a la mà fent una presentació d'una festa de geganters a Tavertet.
Foto: Arxiu Cingles.*

Un dia en Llorenç es va presentar a Cantonigròs a dinar a la Fonda amb una periodista d'Alacant, érem a la tardor, i van tenir una xerrameca llarga, com de dos vells amics. En un moment donat em van fer seure a taula i en un moment que en Llorenç es va quedar sol, es va mirar la fageda groguenca amb ulls extasiats i em va dir: "no em faria res quedar-me a viure aquí dalt..." Al cap de quinze dies ja li havia trobat una casa de lloguer a Cantoni, el vaig trucar, va pujar, li va agradar i s'hi va quedar... Ell, que aleshores vivia en un àtic petit però privilegiat just davant del Liceu, qui ho havia de dir...

La millor frase d'en Llorenç fou la del dia que li vaig demanar que parlés en un acte que vam fer a casa i em va contestar: «Ignasi, oi que som amics? Doncs fes-me servir, utilitza'm». Quina frase, eh?

Un dia de Reis de fa vuit o nou anys, lliures de compromisos familiars, de bon matí varem anar a fer un bon esmorzar al Pla d'Aiats que era ben empolsinat de neu. La boira arribava al peu de la muntanya, no es veia ni tan sols Cantoni, o sigui que la vista era el Montseny, Montserrat i els Pirineus... com si fóssim en una illa, a baix pelats de fred i nosaltres gairebé en mànigues de camisa esmorzant damunt un llit d'herba seca on no hi havia neu... Les reflexions que vam fer aquell dia devien ser memorables, no les recordo amb nitidesa però sí que recordo la sensació de confesionari en què ens vam ficar ja que el moment singular que estàvem vivint bé s'ho mereixia. Vam baixar d'Aiats i vam dinar a casa passades les quatre de la tarda d'aquell dia de Reis, vora la llar de foc, i totes aquelles hores em van fer veure que la dimensió humana d'en Llorenç es feia palesa en moments com aquell, es deixava veure tal com era i era molt, molt Llorenç.

També l'anècdota d'un àpat que vam fer a la Fonda de Sant Feliu de Pallerols, farà deu anys o més, on vam aparèixer de casualitat i on la mestressa ens va convidar tot recordant en Llorenç pel discurs que havia fet molts anys enrere en aquella Fonda amb motiu d'un premi gastronòmic que els van donar a aquella gent. En Llorenç va quedar ben fumut, no s'enrecordava tot i que com a bon professional ho va saber dissimular sense haver de dir cap mentida... era tot un senyor.

La primera vegada que vaig anar amb en Llorenç al mercat de Vic, em va fer adonar del nivell de coneixement que tenien d'ell les senyores d'aquesta comarca, que l'aturaven i tot! En Llorenç feia el posat professional que tenia per aquestes ocasions i jo com a mut testimoni m'adonava com ho feia amb un toc d'elegància i fins i tot d'un xic presumit que a les dones els

encantava. Sabia lligar en Llorenç, us ho dic jo que en sabia... amb aquell aire progre-agitanat i aquella escarola que tenia per pentinat en feia sospirar més d'una i de dues...

Un dels àpats memorables de més bon record en aquestes contrades collsacabrenques va ser un dia de tardor, d'aquelles tardors humides i de colors torrats i groguencs a la Corbera de Tavertet quan hi vivia en Joan de la Codolosa, bon amfitrió. Hi érem en Llorenç Torrado, en Pep Salsetes i jo i la inestimable presència de la Lurdes, què faríem sense ella a casa d'en Joan...

Tenir a taula dos dels millors coneixedors de tota mena de productes culinàries d'aquest país crec que ens enorgullia a tots els allí presents, però potser el que ens va fer delirar més va ser el retrobament després de molts anys d'en Llorenç i en Pep Salsetes, dos dinosaures cara a cara i nosaltres de testimonis... No sabem que bé que ho vam passar la resta, no ho sabem. Com que per motius professionals alguna vegada, sense mala intenció i tot, val a dir-ho, s'havien trepitjat feines, coincidint de discurs en algun acte, etc.. reunir a aquestes dues persones en una taula no va ser cosa fàcil. Tots dos de la mateixa quinta, dient les mateixes coses de diferents maneres. Penseu que en Pep és bastant més "hippy" que en Llorenç, així com aquest és força més de lletres que l'altre. Però bé, tornem a l'àpat, cuinava en Llorenç i si no recordo malament teníem alguna sopeta, plat prioritari de totes totes a la seva cuina diària, de primer, i fesols amb bolets de segon. En Pep, molt de la broma sarcàstica, deixava anar comentaris com: "Llorenç, ja has après a cuinar? Coi, si és bo i tot..." En Llorenç, que feia esforços admirables d'autocontrol ja que si hi havia en aquest món un home que el tragués

de polleguera era aquest savi pagès de l'Ametlla, reia per sota les dents.

La Lurdes, en Joan i jo anàvem preparant les mangueres com a bons bombers ja que d'un moment a l'altre s'hi podia calar foc en aquella casa amb el nivell de guspies que s'entrecreuaven en aquell menjador...

Però el bon vi i les viandes a taula van convertir aquella batalla campal en un àpat fantàstic on vam veure actuar al límit dos personatges del món de la cuina, que van arribar a posicions molt properes tot i que els acomiadaments van ser de l'estil de "espero tripar a veure't de nou...", no cal que pugis gaire per aquí dalt," i altres; com hauria de ser sinó l'acomiadament entre dos vells amics, oi?

Amb els anys, els bons records també es magnifiquen un xic ja que la importància humana d'aquell àpat o la seva dimensió, ve donada per l'absència d'en Llorenç que ens fa i farà recordar moltes i moltes coses...

Ignasi Camps i Pulido

El somriure peculiar d'en Llorenç durant un passeig amb el seu amic Martí Boada.

Foto: Miquel Vilella

**embotits
del
collsacabra**

**fleca
verdura
pizzes familiars
carnisseria
xarcuteria
productes a l'ast**

C/ Camí Reial, 7 - Cantonigròs - 93 856 50 27
C/ Major, 78 - L'Esquirol - 93 856 87 62

Un veí de l'Esquirol

anònim

que col·labora